

Mál nr. 227/2019**M og
V v/ lögmaþtrar ábyrgðartryggingar hönnuðar.****Ágreiningur um bótaskyldu vegna mistaka við deilihönnun á útveggjafrágangi
hótelviðbyggingar.****Gögn.**

Málskot, móttakið 26.6.2019, ásamt fylgigögnum og síðari athugasemdum.
Bréf V, dags. 16.7.2019, ásamt fylgigögnum.

Málsatvik.

Vorið 2018 á var unnið við að klæða útveggi viðbyggingar tiltekins hótels í eigu M í sveitarfélaginu A. Hönnun byggingarinnar var í höndum B hjá teiknistofunni D. Mun B m.a. hafa haft með höndum hönnun útveggjanna. Var timburklæðning undir læsta málmklæðingu fest á útvegg viðbyggingarinnar. Við skoðun byggingarfulltrúa í A eftir ábendingu eldvaranarefirlitsmanns í umdæminu reyndist timburklæðningin vera úr brennanlegu efni sem mun vera óheimilt að nota á húsbyggingu sem er hærri en tvær hæðir en viðbyggingin er fjórar hæðir. Varð því að rífa niður klæðninguna sem komin var upp og setja nýja úr leyfilegu efni. Með tveimur bréfum D til V, dags. 5. apríl og 25. september 2018, var V tilkynnt um atvikið. Í síðara bréfinu er því lýst að mistök hafi orðið við deilihönnun D á útveggjafrágangi byggingarinnar og að mistökin haft í för með sér aukakostnað fyrir húsbyggjanda, M.

Kveður M að smiðir sem unnu að smíðinni á hans vegum hafi klætt og gengið frá hluta útveggja hússins með timbri í samræmi við deiliteikningu sem starfsmaður D hafi afhent þeim þótt þær eða samrit þeirra hefðu á þeim tíma ekki verið lagðar inn til byggingarfulltrúa.

M hefur krafist bóta vegna aukakostnaðar sem leiddi af framangreindu úr lögmaþtri starfsábyrgðartryggingu hönnuða sem D hafði í gildi hjá V.

V hefur hafnað bótaskyldu úr ábyrgðartryggingunni. Með því að deiliteikningar af umræddri klæðningu hafi ekki verið lagðar inn til byggingarfulltrúa eða samþykktar af honum hafi engin hönnun á klæðningunni legið fyrir þegar verkið var framkvæmt. Því sé ljóst að meint tjón M falli ekki undir váttrygginguna, enda taki váttryggingin einungis til tjóns af völdum teikninga sem hönnuður hefur staðfest með undirritun sinni fyrir byggingarfulltrúa, sbr. orðalag 1. gr. skilmála þeirra sem um váttrygginguna gilda. Einnig sé ósannað að hið meinta tjón verði rakið til mistaka starfsmanna D, enda ósannað að nokkrar teikningar af umræddri klæðningu hafi yfir höfuð verið til á þeim tíma sem verkið var unnið. Að auki kveður V að starfsábyrgðartrygging hönnuða nái ekki til „óundirritaðra og óinnlagðra teikninga“. Önnur túlkun fari í bága við meginreglur laga um mannvirki nr. 160/2010 og er í því efni m.a. vísað til 1. mgr. 16. gr. laganna sem og 34. og 3.-5. mgr. 36. gr.

Álit.

Í 1. gr. skálmála V fyrir starfsábyrgðartryggingu hönnuða segir að váttryggt sé „gegn bótaskyldu, er fellur á váttryggðan sem löggiltan hönnuð uppdráttu af mannvirkjum eða hönnunarstjóra gagnvart byggingaryfirvöldum, í því tilviki að þriðji maður verður fyrir fjárhagstjóni, sem rakið verður til gáleysis við hönnunarstarf eða hönnunarstjórn váttryggðs og hann hefur ábyrgst með áritun á teikningu, sbr. 23. gr. laga um mannvirki nr. 160/2010.

Í 23. gr. mannvirkjalaga er kveðið á um það í hverju ábyrgð hönnuða er fólgin. Þannig segir í 2. mgr. greinarinnar að hönnuðir beri ábyrgð á því gagnvart eiganda mannvirkis að hönnun þeirra sé faglega unnin og mannvirkið standist þær kröfur sem til þess eru gerðar í lögnum og reglugerðum settum samkvæmt þeim enda hafi verið fylgt að fullu uppdráttum hönnuðar, verklýsingu, skriflegum fyrirmælum og viðurkenndum starfsvenjum. Þá ber hönnuðum að árita uppdrætti sína eigin hendi og þannig staðfesta ábyrgð sína. Í síðastgreindum málslið felst skylda hönnuða til að árita uppdrætti en ekki er unnt að skilja málsliðinn svo að áritun sé skilyrði þess að þeir geti borið ábyrgð sem á þeim hvílir samkvæmt lögnum. Þá verður af ákvæðinu ráðið að hönnun geti komið fram í fleiri gögnum en teikningum, svo sem verklýsingu og skriflegum fyrirmælum. Í 1. mgr. 1. gr. reglugerðar nr. 271/2014 um starfsábyrgðartryggingar hönnuða og byggingarstjóra segir að hönnuði, einstaklingi eða fyrirtæki

Þar sem löggiltur hönnuður starfar, sem leggur uppdrætti fyrir útgefanda byggingarleyfis skv. ákvæðum laga um mannvirki nr. 160/2010 og byggingarreglugerðar, er skylt að hafa í gildi fullnægjandi ábyrgðartryggingu vegna fjárhagstjóns sem leitt getur af gáleysi í störfum hönnuðar. Skal ábyrgðartryggingin þannig taka fjárhagstjóns sem leiðir af gáleysi í störfum hönnuðar. Er slík störf ekki einskorðuð við gáleysi við gerð uppdráttar sem hafa verið áritaðir og lagðir inn hjá byggingarfulltrúa. Þá verður ráðið af 2. mgr. 2. gr. reglugerðarinnar að ábyrgðin taki til sérhvers fjárhagstjóns sem verður við byggingarleyfisskylda framkvæmd vegna gáleysis í störfum hönnuðar. Hvað sem líður ákvæðum 1. gr. váttryggingarskilmála V um gildissvið ábyrgðartryggingarinnar verður að líta svo á að hún taki til skaðabótaábyrgðar hönnuða eins og mælt er fyrir um hana í 23. gr. laga nr. 160/2010. Ekkert í 34. eða 3-5. mgr. 36. gr. laga nr. 160/2010 eða öðrum laga- og stjórnvaldsfyrirmælum fær því breytt.

Í ljósi bréfa D til V 5 apríl og 28. september 2018 og gagna málsins að öðru leyti verður að telja að starfsmönnum D hafi orðið á mistök þegar undir málmklæðninguna var valið timbur sem óheimilt var að nota. Jafnframt verður að telja að engum vafa sé undirorpið að það hafi verið á verksviði B sem aðalhönnuðar byggingarinnar að segja til um hvers konar efni skyldi notað sem festingu fyrir málmklæðninguna. Þótt skýr sönnunargögn um umfang tjóns M liggi ekki fyrir verður að telja nægilega sannað samkvæmt málgögnum að M hafi orðið fyrir einhverju fjárhagstjóni af völdum mistaka B og annarra starfsmanna D við hönnun klæðningarinnar. Samkvæmt 23. gr. laga nr. 160/2010 ber D ábyrgð á því tjóni og fæst það bætt úr starfsábyrgðartryggingu D hjá V, líkt og að framan greinir.

Niðurstaða.

M á rétt á bótum úr starfsábyrgðartryggingu D hjá V.

Reykjavík, 8. ágúst 2019.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.